Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dziecko w rodzinie adopcyjnej , PG_00194519		
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2030/2031
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	5	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	10	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Lucyna Kopciewicz	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	0.0	10.0	25

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów edukacji wczesnoszkolnej do rozumienia specyfiki rozwoju dziecka wychowującego się w rodzinie adopcyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczeń wczesnodziecięcej straty, traumy relacyjnej i zaburzeń więzi. Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności rozpoznawania potrzeb emocjonalnych i edukacyjnych tych dzieci, budowania bezpiecznego środowiska szkolnego oraz skutecznej współpracy z rodziną adopcyjną i specjalistami.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PPWJ5_W04] ma pogłębioną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	Student/ka zna i rozumie specyfikę rodziny adopcyjnej jako środowiska wychowawczego, w tym procesy adaptacyjne, wychowawcze i socjalizacyjne zachodzące w rodzinie adopcyjnej oraz ich znaczenie dla rozwoju dziecka.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_W03] ma pogłębioną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat współczesnych badań nad dzieciństwem (Childhood Studies) eksplorujących w sposób interdyscyplinarny zagadnienie dobrostanu dziecka	Student/ka posiada uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat współczesnych badań nad dzieciństwem (Childhood Studies) w kontekście funkcjonowania dziecka w rodzinie adopcyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu dziecka, jego potrzeb rozwojowych oraz praw.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	Student/ka potrafi obserwować i analizować sytuacje oraz zdarzenia pedagogiczne związane z funkcjonowaniem dziecka w rodzinie adopcyjnej, wykorzystując wiedzę pedagogiczną i psychologiczną, a także formułować adekwatne propozycje rozwiązań problemów wychowawczych i rozwojowych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U09] ma umiejętności pozwalające na identyfikowanie spontanicznych zachowań dzieci lub uczniów jako sytuacji wychowawczo-dydaktycznych i wykorzystanie ich w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych	Student/ka potrafi identyfikować spontaniczne zachowania dziecka adoptowanego jako sytuacje wychowawcze i edukacyjne oraz wykorzystywać je w działaniach wspierających rozwój dziecka i realizację celów terapeutycznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_K03] ma kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	Student/ka posiada kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji opartych na zaufaniu i współpracy z rodzicami adopcyjnymi, opiekunami oraz innymi specjalistami, a także włączanie ich w działania sprzyjające efektywności wychowania i edukacji dziecka adoptowanego.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

1. Rodzina zastępcza a rodzina adopcyjna. Podobieństwa, różnice i specyfika funkcjonowania w kontekście rozwoju dziecka
2. Podstawowe zagadnienia związane z procesem adopcji. Perspektywa prawna. Motywacje do bycia w roli rodzica adopcyjnego oraz ich znaczenie dla rozwoju dziecka.
3. Skutki wczesnej separacji, zaniedbania i traumy w kontekście rozwoju społecznego, emocjonalnego i edukacyjnego dziecka.
4. Rozwój mózgu dziecka po doświadczeniu wczesnej separacji oraz jego znaczenie w kontekście planowania pracy edukacyjnej.
5. Podstawowe trudności i zaburzenia związane z doświadczeniem wczesnodziecięcego porzucenia i traumy.
6. Proces konstruowania się tożsamości rodzinnej przez dziecko z doświadczeniem adopcji w różnych kontekstach (np. w sytuacji posiadania rodzeństwa zastanego w rodzinie adopcyjnej).
7. Relacja uczeń-nauczyciel jako czynnik wspierający dziecko
8. Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego w kontekście uczniów wychowywanych w rodzinach adopcyjnych i zastępczych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Test zaliczeniowy	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Kendall P. C., 2006, *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji*, Wyd. GWP, Gdańsk. Gray D., 2010, *Adopcja i przywiązanie. Przewodnik dla rodziców*, Wyd. GWP, Gdańsk. Ładyżyński A., 2009, *Społeczne i kulturowe uwarunkowania adopcji w Polsce*, Wyd. Impuls, Kraków Pietrusińska K., 2024, *Adopcja w polskim prawie rodzinnym*, Ridero, Warszawa. Kostyło H., 2023, *Potrzeby dziecka adoptowanego w kontekście edukacji*, Studia z Teorii Wychowania, XIV(4 (45)), s. 5568. Brodzinsky D., Gunnar M., Palacios J., 2021, *Adoption and trauma: Risks, recovery, and the lived experience of adoption*, *Child Abuse & Neglect*, 130(Pt 2):105309, doi:10.1016/j.chiabu.2021.105309.
	Uzupełniająca lista lektur	Krawczak A., 2021, *Usługa, opieka, wypalenie praktykowanie rodzicielstwa zastępczego w Polsce. Ujęcie autoetnograficzne*, Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, nr 20(2), s. 4562.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.